

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2010-03-18
Meddelad i
Uppsala

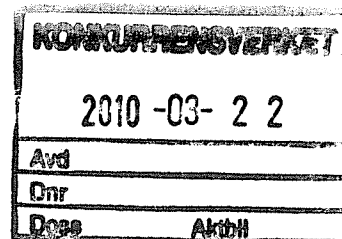
Mål nr
1114-10 E
Enhet 1

SÖKANDE

Invacare AB, 556050-1313
Box 66
163 91 Spånga

MOTPART

Kommunledningskontoret
Varuanskaffningsenheten
Uppsala kommun
753 75 Uppsala

ÖVERPRÖVAD UPPHANDLING

Uppsala kommuns upphandling avseende sängar för hemsjukvård,
dnr 2009-032

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Förvaltningsrätten upphäver det internistiska beslutet meddelat den
13 januari 2010.

Dok.Id 1450

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1853 751 48 Uppsala	Kungsgatan 49	018-16 73 00 E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se	018-16 73 43	måndag – fredag 08:30-12:00 13:00-16:30

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Länsrätten i Uppsala län har den 15 februari 2010 omvandlats till Förvaltningsrätten i Uppsala. Länsrättens mål nr 71-10 handläggs nu som förvaltningsrättens mål nr 1114-10.

Uppsala kommun i samarbete med Enköping, Heby, Håbo, Östhammar, Tierp samt Knivsta kommun (kommunen) genomför en upphandling avseende sängar för hemsjukvård. Den 17 december 2009 beslutade kommunen i tilldelningsbeslut att anta ombud från Comfort System Scandinavia AB (Comfort System), säng Qvinett.

Invacare AB (bolaget) ansöker om överprövning av kommunens upphandling och yrkar att förvaltningsrätten beslutar att kommunens upphandling inte får avslutas förrän rättelse gjorts, innebärande att kommunen gör en ny utvärdering av inkomna anbud där hänsyn tas till uppfyllande av samtliga ställda skall-krav, alternativt att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska göras om.

Kommunen bestrider bolagets ansökan om överprövning och yrkar att ansökan ska lämnas utan bifall.

Förvaltningsrätten har genom intermistiskt beslut den 13 januari 2010 förordnat att upphandlingen inte får avslutas innan rätten har beslutat något annat.

PARTERNAS TALAN

Bolaget

Som grund för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. Bolaget anser att det finns ett flertal punkter i upphandlingen där vinnande leverantör i sina svar inte uppfyller de krav som är ställda. Det finns även andra om-

ständigheter i upphandlingen som bolaget starkt emotsätter sig. Följande krav anser de inte vara uppfyllda.

Angående svarsbilaga kravspecifikation position 1 är kravet att produkten ska vara minst 4-delad och vara elmanövrerad i rygg-, lår- och bendelarna och ska gå att reglera separat. Svaret från Comfort System är att deras säng är individuellt ställbar i rygg och fotdel. Detta innebär att Comfort System inte uppfyller kravet. Comfort System har på sin säng en motor som styr ryggdelen och en motor som styr lår- och bendelen vilket omöjliggör en separat reglering. Bolaget uppfyller detta krav då bolaget har en motor som styr ryggdelen, en motor som styr lårdelen och en motor som styr bendelen, d.v.s. tre motorer mot Comfort Systems två motorer. Detta möjliggör t.ex. att bendelen kan skötas helt separat för exempelvis hjärtläge, extra lågt benläge eller extra högt benläge, vilket är en stor skillnad och allmänt känt inom branschområdet. Om upphandlande enhet anser att den tolkning man hänvisar till ska gälla så hade bolaget kunnat lämna anbud på säng som har samma funktion som Comfort Systems d.v.s. en motor mindre till ett betydligt lägre pris.

Vidare anför bolaget följande. Angående svarsbilaga generella krav position 6 ska produkten vara testad och godkänd enligt europeiska (EU) och internationella (ISO) standarder för sängar och genomförd oberoende ackrediterat institut. Det ska anges vilket och intyg ska kunna lämnas på begäran. Angående position 7 ska produkten i tillämpliga delar uppfylla kraven enligt EN ISO 1970:2000. Handikapphjälpmedel eller eventuell kommande standard. Punkt förtydligad EN 1970:2000/A1:2005 samt hänvisning till EN 60601-2-38 gäller. Bolaget har lång erfarenhet inom branschen och har tagit för vana att alltid samla in information kring de upphandlingar som gjorts och vad andra leverantörer svarat. Utifrån detta kan bolaget konstatera att det aldrig visats ett dokument som styrker att Comfort System uppfyller ovanstående krav. Bolaget känner också till flera punkter

där standarden inte uppfylls, exempelvis på klämriskavstånd mellan fasta och rörliga delar, men har som sagt aldrig sett ett intyg från oberoende institut som tydligt visar vilken sängmodell som är testad, vilken typ av elektronik som är testad och vilka som utfört testen. Bolaget har dock inte själva kunnat kontrollera detta. Finns det dokument så borde dessa kunna visas för att klargöra saken. De skall-krav som ovan nämnts ligger till grund för överklagandet och bolaget anser att skall-kraven tolkats till bolagets nackdel, så även med de skall-krav bolagets säng inte har uppfyllt.

Position 10 som bolaget anser är transparent och som inte förekommit i någon tidigare upphandling och där skälen till varför måtten är som de är verkar konstruerade då man hänvisar till arbetsmiljökrav som enligt AFS 1998:1 har andra riktlinjer.

Det är underligt angående position 18 att bolagets manöverdosa anses otydlig till skillnad mot Comfort Systems. Manöverdosorna är väldigt lika och skillnaden beror endast på att det finns fler knappar för att tillgodose skall-kravet i position 1. Som nuvarande leverantör av sängar till kommunen kommer bolaget att lida stor ekonomisk skada framöver om tilldelningsbeslutet kvarstår.

Kommunen

Kommunen bestrider bifall till bolagets talan. Till stöd för bestridandet anför kommunen i huvudsak följande. Upphandlingen utgör en varuupphandling avseende inköp av sängar för hemsjukvård. Kommunen fick in anbud från Comfort System, bolaget samt Sögaard Industri A/S. Bolaget uppfyllde dock inte två av de skall-krav (position 10 och 18) som angivits i anbudsförfrågan varför anbudet förkastades. Comfort Systems anbud antogs som det enda som uppfyllde skall-kraven i förfrågningsunderlaget. Det är riktigt att kommunen i en kravspecifikation ställde skall-krav på efterfrågad produkt. Kommunen bestrider dock påståendet att Comfort

Systems anbud inte uppfyller skall-kraven. När det gäller kravposition 1 (produkten ska vara minst 4-delad och vara elmanövrerad i rygg, lår- och bendelar och ska gå att reglera separat) påstår bolaget, såsom det får förstås, att man i förfrågningsunderlaget krävt att produkterna ska vara minst 4-delad och att samtliga delar ska kunna elmanövreras separat. Kommunen menar att bolagets tolkning är felaktig och saknar grund då en sådan säng överhuvudtaget inte existerar på marknaden för hemsjukvårdprodukter. Därmed uppfyller inte ens bolagets egna anbud detta skall-krav. Syftet med kravet har varit att säkerställa att ryggdelen kan regleras separat från lår- och bendelar. Både bolagets och Comfort Systems sängar uppfyller därmed de funktionella kraven som åsyftats i detta skall-krav. Det är också viktigt att betona att kravet utgör ett skall-krav på en funktion och inte ett krav på en viss teknisk lösning. Några kvalitativa bedömningar i denna fas har inte gjorts. Det enda som bedömts är huruvida sängarna uppfyller skall-kravet eller inte. Förfrågningsunderlagets text kan inte heller tolkas på annat sätt än vad som åsyftats eftersom det är allmänt känt inom branschområdet att sådana sängar som bolaget påstår att kommunen efterfrågat överhuvudtaget inte existerar på marknaden. Förfrågningsunderlaget uppfyller därmed kraven på tydlighet och transparens. Om man skulle tolka kravet som ett krav på en teknisk lösning med en tredje motor i sängbotten är risken dessutom stor att ett sådant krav skulle kunna snedvrida konkurrensen genom att det kan uppfattas vara riktat mot viss leverantör.

Vidare anför kommunen följande. Det bestrids att Comfort System inte uppfyller positionerna 6 och 7 i den generella kravspecifikationen då bolaget inte påvisar något stöd för detta. Kommunen har inte haft någon anledning att betvivla att Comfort Systems sängar uppfyller de standardkrav som efterfrågats i positionerna 6 och 7. Intyg skulle enligt skall-kravet endast uppvisas på begäran och kommunen har inte ansett att sådant behov förelåg eftersom Comfort System svarat på de förfrågningar kommunen gjort i samband med upphandlingen. Kommunen har undersökt huruvida

HMI är ackrediterat för provning av sängar under upphandlingsprocessen och fått svar på att så är fallet. Vidare har kommunen även fått in övriga uppgifter från NEMKO, avseende elsäkerheten, samt, avseende EMC och ljud, från statens Provningsanstalt i Borås. Det underlag som mottagits visar att sängarna från Comfort System uppfyller den standard som krävs i förfrågningsunderlaget. Till styrkande av att Comfort System uppfyller standardkraven bifogas intyg ingivna av Comfort System. Bolaget anför dessutom att bolaget inte kontrollerat om de har någon saklig grund för sitt påstående. Därmed bör påståendet om att kommunen inte kontrollerat inkomna handlingar tillräckligt noggrant lämnas utan avseende.

Bolagets påstående att skall-kravet i position 10 eventuellt inte är tillräckligt transparent samt bolagets påstående att dessa krav tydligt pekar ut ett särskilt fabrikat bestrids i sin helhet. I förevarande fall hänvisas inte på något sätt till något särskilt fabrikat utan endast krav på att högsta höjd mellan intervallet 32 – 84 cm +/- 2 cm anges. Anledningen till att man angivit särskilda mått är att sängarna måste anpassas till både lyftanordning som vanligen finns ovan säng samt arbetsmiljökrav för till brukaren hjälpande personal. Kommunen har angivit måtten utifrån lämpliga arbetshöjder för både långa och korta personer i personalen. Måtten har anpassats utifrån samtliga sängar på marknaden från olika leverantörer inkluderat bolagets produkt Scanbed 750 som har en sänghöjd 32,5 – 83 cm. Att bolaget sedan valde att offerera en annan säng, Scanbed 755, kan inte lastas kommunen. Bolagets påstående saknar därmed någon som helst grund. För övrigt ställde bolaget inte heller i detta avseende några frågor eller bad om förtydliganden under anbudsstiden.

Vidare anför kommunen följande. Det är av stor betydelse att den utrustning som köps in är lätt att använda för brukarna. Kommunen har tidigare haft ett flertal reklamationer på manöverdosor som varit för komplicerade för brukarna. Därför har skall-kravet i position 18 uppställts som innebär

att manöverdosan ska vara märkt med tydliga och välmarkerade symboler. Den bedömning som gjordes var att bolagets manöverdosa inte visade sådan tydlighet eftersom den var rörig och hade många olika tecken. Bolaget har därmed inte visat att man uppfyller skall-kravet i position 18. Sammanfattningsvis menar kommunen att bolaget inte kunnat visa att kommunen handlat felaktigt eller brutit mot någon princip enligt LOU vid upphandlingen. Bolaget har inte heller kunnat visa att man lidit eller kommer att lida skada eftersom man själv inte uppfyllt samtliga skall-krav i förfrågningsunderlaget.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 12 kap. 1 § framgår bland annat följande. En upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som innehåller det lägsta priset.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

En upphandlande myndighet ska i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

I 16 kap. 1 § första stycket LOU anges att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol får ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

I 16 kap. 2 § LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I förfrågningsunderlaget avsnitt 2.1.2 kvalificering av anbud anges bl.a. följande. Anbud från kvalificerade leverantörer granskas här gentemot uppsatta skall-krav samt att tekniska, kommersiella och administrativa krav och villkor är uppfyllda.

- Produktblad med teknisk information för utvärdering ska medfölja anbud.
- Bruksanvisning på svenska.
- Kompletta ifyllda generella krav samt specifikation om offereras.
- Intyg som bekräftar krav i generella kravspecifikationen.

Av tilldelningsbesked/anbudsprotokoll den 17 december 2009 framgår bl.a. följande. Bolaget uppfyller kvalificeringskraven avseende finansiell och ekonomisk ställning, teknisk förmåga, kapacitet och skall-krav enligt förfrågningsunderlaget samt kommersiella och tekniska krav i förfrågan. Vid utvärderingen, prövning enligt LOU, att anbudsgivare bifogat begärda handlingar och upplysningar samt att anbudsgivarna i övrigt inte frångått förfrågan i något väsentligt hänseende anges att bolaget inte uppfyller kravposition 10 samt kravposition 18. Bolagets anbud utvärderas inte vidare.

Vidare framgår av tilldelningsbeskedet/anbudsprotokollet under ”Generella skall-krav” bl.a. följande.

- Kravposition 6: Produkten ska vara testad och godkänd enligt europeiska (EU) och internationella (ISO) standarder för sängar och genomförd av oberoende ackrediterat institut. Ange vilket, intyg ska kunna uppvisas på begäran. – Både bolaget och Comfort System uppfyller skall-kravet.
- Kravposition 7: Produkt ska, i tillämpliga delar uppfylla kraven enligt EN ISO 1970:2000 Handikapphjälpmedel eller eventuell kommande standard. Punkt förtydligad EN-1970:2000, EN 1970:2000/A1:2005 samt hänvisning till EN 60601-2-38 gäller. – Både bolaget och Comfort System uppfyller skall-kravet.

Av tilldelningsbeskedet/anbudsprotokollet framgår under ”Kravspecifikation sängar motoriserat reglerbara” bl.a. följande.

- Kravposition 1: Produkten ska vara minst 4-delad och vara elmanövrerad i rygg-, lår och bendelarna och ska gå att regleras separat. Både bolaget och Comfort System uppfyller skall-kravet.
- Kravposition 10: Produktens sänghöjd ska vara lägsta höjd 32 cm +/- 2 cm och högsta höjd mellan intervallet 32 – 84 cm +/- 2 cm. Komplettering, produktens lägsta sänghöjd får inte vara högre än 32 cm +/- 2 cm och lyfthöjden ska vara mellan intervallet 32 – 84 cm +/- 2 cm. – Bolaget uppfyller inte skall-kravet.
- Kravposition 18: Manöverdosan ska vara märkt med tydliga och välmarkerade symboler. – Bolaget uppfyller inte skall-kravet.

I Comforts Systems anbud daterat den 10 november 2009 anges bl.a. följande. Comfort Systems sängar är svensktillverkade och kvalitetssäkrade enligt ISO9001, testad och CE-märkt enligt EU-norm EN 1970/MDD93/42 /EEG. Elektrisk höj- och sänkbar sänglyft, monterad med sängbotten. Elektriskt ställbar aktiv rygg samt individuellt elektrisk ställbar rygg- och fotdel. Hjärtläge med fotdel under horisontallinje.

I intyg ingivet i samband med kommunens yttrande daterat den 19 februari 2010 bifogas bl.a. en skrivelse från SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut som anger att Comfort Systems sängar Qvintett A, Qvintett H och Qvintett S stämmer överens med kraven i EN 60601-1-2:2001. Vidare finns rapporter/intyg från HMI och Nemko.

I bolagets offertspecifikation anges bl.a. följande. Offerten avser Scanbed 755. Ryggdel samt lår och bendel kan regleras individuellt elektriskt. Sängen har fyra motorer. Manöverdosan är försedd med spiralsladd för lång räckvidd, tydliga symboler och upphängningskrok. Lägsta höjd 30,5 cm, högsta höjd 83,5 cm med centrallåsta hjul beroende på hjulstorlek. Den grind som bolaget lämnar offert på är Britt III.

I beskrivning av tekniska specifikationer inkommet till förvaltningsrätten den 9 februari 2010 anges att sängen Scanbed 755 har en sänghöjd på 35 – 82 cm.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten har att ta ställning till om kommunen brutit mot någon bestämmelse i LOU och om dessa eventuella brott mot LOU medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada.

En upphandlande enhet är fri att välja vilka kriterier som ska ingå i kvalificeringsfasen och i anbudsvärderingen under förutsättning att dessa inte strider mot LOU eller de gemenskapsrättsliga principerna som bär upp lagen. Vidare gäller att förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformat får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när. En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav inte ska beaktas vid utvärderingen.

De generella skall-kraven 6 och 7

Förvaltningsrätten konstaterar att det är i förfrågningsunderlaget som ramen och förutsättningarna för en upphandling fastställs. De skall-krav som anges i förfrågningsunderlaget innehåller kvalificeringskrav som måste vara uppfyllda för att ett anbud överhuvudtaget ska utvärderas. Anbud som inte uppfyller skall-kraven ska förkastas. Bolaget påstår att Comfort System inte uppfyller de generella skall-kraven i kravposition 6 och 7 och att deras anbud därmed ska förkastas. I kravposition 6 och 7 anges att produkten ska uppfylla vissa standarder och krav. I kravposition 6 anges att intyg ska kunna uppvisas på begäran. Kommunen anser att det underlag som mottagits visar att sängarna från Comfort System uppfyller den standard som krävs i förfrågningsunderlaget.

Förvaltningsrätten konstaterar att det, såsom de aktuella kravpositionerna är utformade, inte finns ett krav på att intyg ska uppvisas utan begäran. Kommunen har anfört att den inte har haft någon anledning att betvivla att Comfort Systems sängar uppfyller de standardkrav som efterfrågats i positionerna 6 och 7. Förvaltningsrätten finner inte skäl att misstro denna uppgift. Den utredningsskyldighet som därefter kan ha uppkommit får anses vara uppfylld i och med de intyg Comfort System visat upp och som bifogats av kommunen. Bolaget saknar härmed grund för sitt påstående att Comfort System inte uppfyller de europeiska och internationella produktkraven som krävs enligt förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten finner således att Comfort System uppfyller skall-kraven avseende kravpositionerna 6 och 7 i förfrågningsunderlaget.

Skall-krav 1 i kravspecifikation sängar motoriserat reglerbara

I förfrågningsunderlaget anges som skall-krav att produkten ska vara minst 4-delad och vara elmanövrerad i rygg-, lår och bendelarna och ska gå att regleras separat. Bolaget anför att Comfort Systems säng är elmanövrerad och individuellt reglerbar endast i rygg och fotdel och således inte uppfyl-

ler skall-kravet. Kommunen menar att syftet med kravet har varit att säkerställa att ryggdelen kan regleras separat från lår- och bendelar. Det är funktionen och inte den tekniska lösningen kommunen efterfrågat. Skulle man tolka skall-kravet som ett krav på en teknisk lösning med en tredje motor i sängbotten är risken stor att ett sådant krav skulle kunna snedvrída konkurrensen genom att det kan uppfattas vara riktat mot viss leverantör.

Frågan om vilka krav som kan ställas på ett förfrågningsunderlag har varit föremål för Regeringsrättens prövning i RÅ 2002 ref. 50. Regeringsrätten har därvid uttalat bl.a. följande. I det uppställda kravet på affärsmässighet får anses ligga att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. Detta följer också av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

Förvaltningsrätten finner att skall-kravet kan tolkas på två sätt. Antingen att sängen ska vara individuellt reglerbar och elmanövrerad i tre delar, d.v.s. både i rygg, lår och fotdel eller att sängen ska vara reglerbar i benlårddelar samt rygg. Trots att skall-kravet därmed inte är optimalt utformat finner förvaltningsrätten att otydligheten inte är av den art eller omfattning att kraven som uppställs i LOU eller som följer av de gemenskapsrättsliga principerna har åsidosatts. Kommunen anser att Comfort System uppfyller skall-kravet då deras produkt är elmanövrerad i lår- och bendelen samt i ryggdelen och därmed uppfyller den efterfrågade funktionen. Skäl för förvaltningsrätten att göra en annan bedömning har i målet inte framkommit.

Skall-krav 10 och 18 i kravspecifikation sängar motoriserat reglerbara

Vid utvärderingen av anbuderna har kommunen förkastat bolagets anbud när det gäller uppfyllande av skall-kravet att sängen ska ha vissa angivna mått. Bolaget anför att skall-kravet ifråga inte är tillräckligt transparent och att måtten verkar konstruerade. Kommunen har förklarat de särskilda måtten med att sängarna måste anpassas till både lyftanordning som vanligen finns ovan säng samt uppfylla arbetsmiljökraven för personalen. Kommunen har angivit måtten utifrån lämpliga arbetshöjder för både långa och korta personer i personalen.

En av de grundläggande principerna för offentlig upphandling gäller kravet på transparens (öppenhet och förutsebarhet). Denna princip medför främst en skyldighet för den upphandlande myndigheten att skapa öppenhet, d.v.s. att lämna information om upphandlingen och det praktiska tillvägagångssättet vid denna. För att anbudsgivarna ska ges samma förutsättningar för anbudsgivning måste förfrågningsunderlaget vara klart och tydligt och innehålla samtliga krav på det som upphandlas. Enligt förvaltningsrättens mening har kommunen klart och tydligt angett förutsättningarna för uppfyllande av skall-kraven i kravposition 10. Förfrågningsunderlaget lämnar därmed inte utrymme för godtycke och kravet på affärsmässighet har således inte åsidosatts.

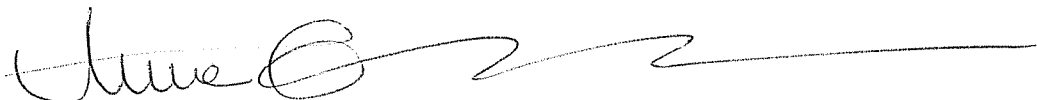
Kommunen har även förkastat bolagets anbud med motiveringen att bolaget inte uppfyllt skall-kravet att manöverdosan ska var märkt med tydliga och välmarkerade symboler. Kommunen anser att bolagets manöverdosa är rörig och har många olika tecken. Bolaget anför att deras manöverdosa är väldigt lik Comfort Systems manöverdosa och att den enda skillnaden är att det finns fler knappar på bolagets manöverdosa. Förvaltningsrätten konstaterar att det vid utvärderingen av anbuderna står kommunen fritt att värdera anbuderna så länge förfarandet inte strider mot reglerna i LOU eller någon av de gemenskapsrättsliga principerna. Förvaltningsrätten finner att det i

målet inte är visat att kommunens värdering av anbuden i nu aktuellt hänseende strider mot LOU eller någon av de gemenskapsrättsliga principerna. Bolaget har heller inte visat att de uppfyller skall-kravet angående manöverdosan.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att bolaget inte har visat att upphandlingen strider mot LOU och de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna. Skäl för att upphandlingen ska rättas eller göras om har således inte framkommit. Överklagandet ska därför avslås.

Förvaltningsrätten erinrar om att i och med att det interimistiska beslutet upphör att gälla, börjar en ny tiodagarsfrist att löpa. Fristen löper från dagen för domen, oavsett vad som anges om överklagandetid i besvärshänvisningen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A)

Anne Olsson

förvaltningsrättsfiskal

Föredragande har varit Anna Ljung.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

